

JEDAN GRAD, JEDNA BORBA

Piše ko zna, smije i umije; izlazi kad treba i mora; štampa se u kućnoj radinosti.

BITKA ZA ZDRAVSTVO!

Nakon prvog zasjedanja Antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Jugoslavije (AVNOJ) u Bihaću, fašističke trupe, predvođene njemačkom nacističkom vojskom, pokreću veliku ofanzivu protiv slobodne Bihačke republike i cijelog Narodnooslobodilačkog pokreta.

Cilj je potpuno uništenje partizana da bi se spriječilo eventualno iskrcavanje saveznika na Balkanu.

Partizanska vojska probija se prema dolini Neretve.

Budući da se radi o gerilskim snagama, opstanak im zavisi od brzog kretanja, što bi bilo znatno lakše da s partizanima ne ide veliki broj izbjeglica, mahom stariji, žene i djeca iz spaljenih sela, kao i 4.000 ranjenih i bolesnih drugova i drugarica boraca.

Da su partizani ostavili narod i svoje nemoćne drugove, mogli su lakše izbjeći pogibeljnu situaciju kraj Jablanice, koja je zahtijevala i rizičan manevar.

Ali Narodnooslobodilačka borba bila je od samog početka borba za svakog čovjeka, a posebno za one koji se za sebe ne mogu boriti.

Najveće bitke ne biju se za vlast i teritoriju nego za ljude i to najslabije među njima.

Takva jedna bitka bi se danas u našoj zemlji morala voditi svakodnevno - za zdravstvo.

Kako se uništava javno zdravstvo u Bosni i Hercegovini

- **Režu se sredstva za zdravstvenu zaštitu** - bolesnim ljudima uskraćuje se liječenje, a aparati i oprema zapuštaju. Očajne ljude namjerno tjeraju u privatne ustanove u zemlji, što javne fondove znatno više košta, ili u inostranstvo, što fondovi izbjegavaju platiti i troškovi padaju na pacijente i njihovo okruženje.

- **Troškove liječenja sve češće snose same porodice koje, radi spasa svojih najbližih, bivaju osiromašene i završavaju u doživotnim dugovima.**

- **Ne ulaže se u obrazovanje** medicinskog kadra niti u istraživanja.

- **Uništavaju se strukovni sindikati i organizacije** tako što ih preuzimaju stranački plaćenici koji unose razdor i strah i tako onemogućavaju borbu za bolje zdravstvo.

- **Zatvaraju se vitalne zdravstvene ustanove** poput dispanzera za žene i školskih dispanzera, pod izlikom smanjenja troškova, a zapravo radi oslobađanja nekretnina i stvaranja tržišta za strane (mahom iz susjednih zemalja i Turske) i domaće privatne zdravstvene sisteme.

- **Medicinski radnici i radnice u stotinama odlaze u inostranstvo**, što naše vlasti dopuštaju a spremno koriste zemlje Evropske unije, poput Njemačke. **U pozadini kojekakvih strategija za navodnu pomoć Balkanu, Njemačka prednjači u kontinuiranom iscrpljivanju javnog zdravstva u Bosni i Hercegovini.**

Time Njemačka krši Rezoluciju Svjetske zdravstvene organizacije o međunarodnim migracijama zdravstvenih radnika i radnica iz 2004. godine i Kodeks Svjetske zdravstvene organizacije o zapošljavanju zdravstvenih radnika van matične zemlje. Ovim dokumentima se razvijenim zemljama nalaže da zapošljavanjem zdravstvenih radnika i radnica iz zemalja u razvoju ne smiju slabiti zdravstvo tih zemalja i moraju kompenzirati štetu nastalu usljed nepravdne tržišne utakmice.

KAKVO NAM JE ZDRAVSTVO DANAS U BOSNI I HERCEGOVINI?

- ! Zdravstvenu zaštitu nemaju mnogi nezaposleni koji rade povremene poslove ili rade i na crno.
- ! Isključene su gotovo cijele društvene skupine, poput romske populacije, žena koje rade kao domaćice a nisu osigurane u bračnoj zajednici, i dr.
- ! U velikom dijelu zemlje zdravstvena zaštita se dodatno naplaćuje, u vidu godišnjih premija, čak i za djecu i to upravo djecu nezaposlenih.
- ! Esencijalne liste lijekova sve su kraće, a dostupni lijekovi upitnog kvaliteta su zbog manjkavih procedura registracije lijekova.
- ! Operacije i klinička liječenja plaćaju se unaprijed ili se ni ne rade zbog manjka kadra, opreme i prostora, pa bolesni ljudi ovise o humanitarnim akcijama.
- ! Objekti zdravstvene zaštite ne održavaju se i ne obnavljaju u skladu s potrebama ljudi i razvojem nauke i tehnologije.
- ! Ne rade se mnoga životno važna testiranja zbog nedostatka materijala.
- ! Ne rade se redovni sistematski pregledi.

Svjetska banka i Međunarodni monetarni fond tvrde da smo presiromašna zemlja za čak i ovaj znatno smanjeni obim zdravstvene zaštite. Po mjerilima Svjetske zdravstvene organizacije međutim, zdravstvo iznimno siromašne Kube je među vodećim u svijetu. Zato što:
Kuba decenijama ulaže u najširu moguću zaštitu svih, prevenciju oboljenja i medicinska istraživanja.

Šta je nama potrebno: zaštita prema našim potrebama ili osiguranje prema našoj zaradi?

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
- SMISAO = zdravlje pojedinca i zdravlje zajednice kao osnova razvoja svakog ponaosob i cijelog društva.	- SVRHA = profit osiguravajućih zavoda u rukama bogate manjine.
- Temelji se na solidarnosti, univerzalnosti, jednakosti: Doprinosimo svi prema mogućnostima, dobijamo u skladu s potrebama.	- Temelji se na poslovnom rezonu: zdravstvene usluge zavise od količine naplaćenog novca bez obzira na potrebe ljudi.
- CILJ = štiti i liječiti ljude od oboljenja.	- CILJ = ljudima naplatiti bolest i strah od bolesti.
- Garantuje svima jednako sve što zdravstvo jedne zemlje u tom trenutku može pružiti, a to svima znači SVIMA: i stanovnicima i ljudima koji u nevolji potraže utočište u stranoj zemlji (npr. izbjeglice)	- Garantuje samo osnovni minimum svima, ako i to, a sve ostalo - samo prema finansijskim mogućnostima korisnika.
- Razvija medicinu prema potrebama društva.	- Razvija grane medicine i djelatnosti prema potrebama bogatih ili one koje se najbolje mogu naplatiti.

Zaboravile su se danas i ofanzive i oslobađanja teritorija i brojno stanje trupa i komandanti iz Drugog svjetskog rata, ali bitku na Neretvi još uvijek pamtimo kao veliku zato što je bila bitka za ljude koji se nisu mogli boriti za sebe.

Velika bitka naših dana je i bitka za zdravstvo jednako za sve. Oni koji se mogu boriti - duguju tu bitku onima kojima život zavisi od dobre i dostupne zdravstvene zaštite.

LJEVICA u Bosni i Hercegovini danas biće dostojna slavne prošlosti samo ako opet krene u bitke za one koji su nemoćni da se za sebe bore.